

I forlængelse af møderne i sektorpartnerskaberne og Kulturministeriets genstartsteam er her en række tanker, anbefalinger og ønsker fra det danske amatørteater.

Samlet af landsorganisationen DATS/Dansk Amatør Teater og Scenekunst på vegne af de omkring 50.000 teaterglade danskere, DATS repræsentanter.

Bare vi vidste hvornår.....

Amatørteatret er et tålmodigt folkefærd, og medlemmerne af DATS giver i mange forskellige vendinger udtryk for nogenlunde det samme: Vi venter, vi ved hvorfor - bare vi vidste, hvornår vi kan noget igen!

Der er nemlig den særlige udfordring for teater, at det kræver langtidsplanlægning. Teaterfolk har ikke lyst til at mødes og øve teater, hvis de ikke har en dato for, hvornår forestillingen kan vises for et publikum. Så selv om der pludselig blev åbnet at mødes igen, så kan alle teatre ikke lige gå i gang i morgen.

Vi har stor forståelse for, at ingen kan vide med sikkerhed, hvornår Danmark er virusfrit eller nok danskere vaccinerede. Alligevel er vores største ønske en langsigtet plan. Genåbningen må gerne være langsom og gradvis, hvis blot der ligger en plan for, hvornår man må mødes 10, hvornår man må mødes 20, hvornår man kan forvente igen at sætte en forestilling op MED publikum og hvor mange og så videre og så videre.

Den hurtige genåbning i sommeren 2020 fik den modsatte effekt. Pludselig var alt muligt, og mange gik igen i gang med den langsigtede planlægning, det kræver, at sætte en teaterforestilling op. Kun for igen at måtte aflyse alle juleforestillingerne, da efteråret kom med yderligere smitteudbrud. Nu er det tydeligt, at alle er gået på standby, og bare venter. Ingen orker længere at planlægge noget, for "det bliver jo nok alligevel ikke til noget".

I DATS har vi forsøgt at opfordre til digitale aktiviteter og har også selv tilbudt nogle få workshops og kurser. Der er ikke den store tilslutning til det, netop teater fanger jo primært mennesker, som hylder det fysiske møde. Nogle få DATS medlemmer har eksperimenteret med at øve via ZOOM og at vise teater optaget på video, men det fænger bare ikke ret mange.

Så alle de mange tilbud om økonomisk tilskud til nye initiativer og til at sætte noget nyt i gang kan vi simpelthen ikke bruge til ret meget. Ikke før genåbningen er lagt på skinner, for så bliver der i den grad brug for noget igansætningshjælp - alle mangler jo indtægterne fra 2020, som for de fleste vedkommende skulle have været med til at sætte 2021 i gang - sådan foregår det i amatørteatrets verden, det lille overskud man laver det ene år anvendes til at sætte næste års forestillinger i gang.

En slags cirkulær, rullende økonomi, som rigtig mange amatørteatre er afhængige af.

I DATS følger vi møderne og vi deltager rigtig gerne i Kulturministeriets genstartsteam - vi er glade for at være med, og at der også bliver lyttet til amatørteatret.

teater
forener
kunstnerisk
aktivitet
med menneskelig
udvikling

Klare retningslinjer, tak!

Vi oplever som nævnt en meget stor forståelse og tålmodighed blandt alle medlemmer af DATS, og vores indtryk er, at de danske amatørteatre virkelig har fulgt og følger alle retningslinjer detaljeret.

Udover de mange aflysninger, så er der dog især én ting, som har været meget frustrerende: At reglerne har kunnet tolkes i flere retninger.

Når vi i DATS for eksempel har rådgivet ud fra, at man kun måtte samles maks 10 voksne, så har det vakt store frustrationer og også gentagne diskussioner, at andre landsorganisationer tolkede noget andet på deres hjemmeside og skrev, at man måtte mødes op til 500 hvis blot alle sad ned med ansigtet i samme retning mod en scene, et lærred eller lignende.

For mange ændringer

At retningslinjerne hele tiden bliver lavet om er en anden udfordring. Fra DATS deler vi naturligvis alle nye regler med alle medlemmer og sørger for, at alt hele tiden er opdateret på hjemmeside med videre. Men det er simpelthen for omfattende, der er alt for meget at læse, når der hver gang en enkelt linje er ændret kommer nye retningslinjer, som fylder 5 sider.

Amatørteatre ledes næsten alle steder udelukkende af frivillige, og mange oplever i forvejen udfordringer med at tiltrække aktive, dygtige folk til bestyrelserne.

Nu skal disse bestyrelsesmedlemmer også bruge utroligt meget tid på hele tiden at følge med i, om der er nogle ændrede retningslinjerne, som har indflydelse på netop deres område.

Økonomi - en helt særlig udfordring

Det var en kæmpe lettelse, da der endelig i efteråret 2020 blev etableret en hjælpepakke, som amatørteatrene kunne søge. Indtil da havde de ingen muligheder, for kun de allerstørste sommerspil og friluftsspil har mere end 350 tilskuere og faste udgifter til personale med videre.

Selv om alle de mindre amatørteatre ledes af frivillige, har mange af dem alligevel en lang række faste udgifter, eksempelvis til husleje, og mange af dem har ikke egenkapital af betydning - fordi det aldrig tidligere har været nødvendigt.

Mange af forårets forestillinger, revyer med mere var klar til premiere midt i marts, men kunne så ikke spille og sælge billetter. Udgifter til kostumer, rekvisitter, annoncering var afholdt, men der kom ingen indtægter. Så en del teatre og foreninger var reelt truet af konkurs og lukning indtil hjælpepakken endelig kom. Tak for den!

Selv om de første katastrofer nu er afværget, så vi der fortsat være brug for økonomisk støtte, indtil amatørteatre igen kan komme til at leve af det, de plejer: Billetsalg

teater
forener
kunstnerisk
aktivitet
med menneskelig
udvikling

5 presserende udfordringer i prioriteret rækkefølge

1. Hvordan og hvornår kommer vi i gang

Vi har brug for at vide, hvordan og i hvilke tempi, genåbningen kommer til at foregå. Ligger der en plan for det, kan amatørteatrene begynde at projektplanlægge, så de er klar til at sætte i gang, så snart politikerne og sundhedsmyndighederne trykker på åbningsknappen.

Eksempelvis vil vi RIGTIG gerne vide nu, om nogen tror på, at der kan opføres store festspil og friluftsspil i sommeren 2021. Kan der det, skal prøverne i gang inden ret længe, og man kunne måske forestille sig at det hele kunne begynde med læseprøver digitalt, hvis det var nødvendigt. Eller man kunne have de første prøver i mindre grupper, når der bliver åbnet for det.

2. Ugennemskuelige regler

De frivillige i teaterverdenen har brugt oceaner af tid på at gennemskue retningslinjerne og det har været umuligt at få helt klare svar på, hvad man må og ikke må. Dette har medført unødvendige diskussioner mange steder.

3. Planlægning

Alle vil gerne være sikre på nu, at det der bliver indført også holder. Ingen kan naturligvis styre et virusudbrud, men der kan måske tænkes så langsigtet, så man næsten er sikker. Hellere en langsigtet åbningsplan, som holder, end en hurtig åbning, som man ikke stoler på.

4. Hjælp på vejen mod åbning

Det er naturligvis dejligt at føle sig hørt og medbestemmende, også for teaterfolk. Men på alle de områder, hvor regler og restriktioner ikke bør bøjes, skal de besluttes og skrives meget tydeligt.

Aktuelt snakker mange om vaccinepas, og at dette måske kan kræves og dermed muliggøre arrangementer - dette medfører omgående diskussioner om, hvorvidt det er ok at dele folk op i et A-hold og et B-hold alt efter, om de ønsker vaccine.

Så hvis muligheden kommer, så er der brug for, at det er bestemt helt oppefra, hvordan det kan bruges i forbindelse med arrangementer, festivaler, forestillinger etc., så det ikke er ude i hver enkelt forening, man skal stå på mål for denne, ret politiske diskussion.

5. Økonomi

Kommer genåbningen inden Coronaen er helt væk (hvilket den forhåbentlig gør) så er der brug for en slags garanti for, at man ikke igen risikerer sin forenings eksistens ved at sætte noget i gang.

En hånd under økonomien på dem der tør.

Et økonomisk incitament i form af mulighed for opstartstilskud ville muliggøre, at noget kom i gang tidligere end ellers.

teater
forener
kunstnerisk
aktivitet
med menneskelig
udvikling

Hvilke konsekvenser har de omtalte udfordringer?

Konsekvenserne kan være mange, største konsekvens er nok, at ingen tør at gå i gang med noget på denne side af sommerferien, med mindre ovenstående udfordringer er løst inden da.

Hvilke nye formater eller alternative løsninger kunne være med til at afhjælpe konsekvenserne af udfordringerne?

- En langsom tilbagerulning af nedlukningen med klare tidsgrænser
- Økonomisk sikkerhedsnet under dem, der tør starte op
- Vaccinepas, som man ikke selv skal tage stilling til, om man må kræve
- Digitale kurser: Bliv bedre mens vi venter
- Kun for teatret: Nye formater med shortplay, som er små enaktere med få medvirkende, opført på urtraditionelle steder

Udover det kan vi ikke komme med nye formater, som ikke er afprøvet uden den helt store succes.

Hvordan kan jeres bud på nye formater sættes i værk og afprøves i foråret 2021?

De fleste kræver politiske beslutninger, hvilket vi jo ikke kan gøre så meget ved. Digitale kurser er vi ved at sætte i gang for DATS' egen regning.

Hvordan kan jeres bud på nye formater være med til at udvikle sektoren/branchen og indgå som del af genåbningen af området på længere sigt?

En klar plan vil gavne alle, og det samme vil et økonomisk sikkerhedsnet.

Vaccinepas kunne være med til at mange forskellige brancher kunne få gang i deres aktiviteter. Kombineret med alternativt krav om dugfrisk test burde det afhjælpe smitte uden at sortere i folk og dermed give mulighed for, at verden kunne komme i gang igen.

Det er nok lidt svært at forestille sig en fodboldklub spille shortplays.... og dog

På vegne af det danske amatørteater

Venlig hilsen

Pia Longet
Generalsekretær DATS

teater
forener
kunstnerisk
aktivitet
med menneskelig
udvikling